

Блажиський, С. П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. Харків : Право, 2012. С. 247–308.

Кузнєцов Олександр Ігорович,
аспірант Національної академії внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА З ВИКОРИСТАННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ПРОТИДІІ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ В РОЗРІЗІ АНАЛІЗУ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

Для покращення якості конфіденційного співробітництва у протидії організованій злочинності доцільно розглянути досвід провідних країн світу в цьому питанні.

Законодавство багатьох зарубіжних країн або прямо санкціонує використання в діяльності поліції інформаторів, або мовчки погоджує таку практику.

Проаналізувавши досвід Сполучених штатів Америки у використанні можливостей конфіденційного співробітництва у протидії організованій злочинності було встановлено, що більше 50% усіх злочинів які вчиняють представники ОЗУ виявляється і розкриваються ФБР за допомогою інформаторів діяльність яких є законною і усталеною практикою, а також невід’ємною частиною американської системи правопорядку [1, с. 133–144].

Отже, використання конфіденційного співробітництва у протидії організованій злочинності у США дозволяється при розкритті всіх загальнокримінальних так і злочинів, що вчиняються організованими групами та злочинними організаціями. Спеціального закону щодо використання конфіденційних співробітників під час протидії кримінальним правопорушенням не існує, а порядок дій федеральних і місцевих правоохоронних органів закріплений у відповідних актах їх керівників та прокурорів відповідного рівня. [2, с. 67-72].

У багатьох країнах ЄС, як і в Німеччині, конфіденційне співробітництво може використовуватися лише для розслідування окремих видів злочинів, зокрема протидії ОГ та ЗО. До таких країн, в числі іншого належать Італія та Франція [3].

Підсумовуючи вищесказане слід зазначити, що було б доцільним враховуючи зарубіжний досвід в Кримінальному –

процесуальному кодексі України та Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» передбачити, що особи, залучені до конфіденційного співробітництва для виконання завдань кримінального провадження, можуть отримувати від уповноважених підрозділів, грошову винагороду (заробітну плату), а також заохочення та компенсацію витрат, пов'язаних з виконанням такими особами завдань. [4, с. 18].

Дані особи не несуть цивільно-правової та адміністративної відповідальності за завдані ним шкоду або збитки, якщо їх дії були необхідними для виконання завдань кримінального провадження.

Шкода та (або) збитки, завдані діями даної особи у межах виконання завдань кримінального провадження, відшкодовуються за рахунок державного бюджету.

При наявності загроз життю та здоров'ю особі, яка конфіденційно співробітничала з правоохоронними органами, його захист може здійснюватися відповідно до законів України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» та «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів».

Список використаних джерел

1. Мусієнко І. І., Гречин Є. Є. Інститут конфіденційного співробітництва у США: організаційно-правовий аспект. *Проблеми законності*. 2015. Вип. 131. С. 133–144.

2. Гречин Є. Є. Особливості використання конфіденційних джерел агентством по боротьбі з наркотиками США. *Форум права*. 2016. № 1. С. 67–72.

3. *Roviaro v. United States*, 353 U.S. at 62, 77 S. Ct. at 628-29 (1957). URL: supreme.justia.com/cases/federal/us/353/53/; FBI's Manual of Investigative Operations and Guidelines (MIOG) § 137-3. URL: vault.fbi.gov/miog/manual-of-investigative-operations-and-guidelines-miog-part-02-01-of-06/view.

4. Савченко А.В., Матвійчук В.В., Никифорчук Д.Й. Міжнародний досвід використання агентури правоохоронними органами держав Європи та США : посібник / За заг. ред. Я.Ю. Кондратьєва. Київ : Нац. акад. внутр. справ України, 2004. С. 18.